

T.C.
GİRESUN İL ÖZEL İDARESİ
İL GENEL MECLİSİ
(KÜLTÜR VE TURİZM KOMİSYONU)

Rapor Tarihi: 28.02.2025

Konusu : Pentahour kalesi ve Tünel

İL GENEL MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
GİRESUN

İlimiz Piraziz ilçesi Kaleyanı Mahallesi'nde bulunan tarihi Pentahour kalesi ve altından Piraziz merkeze kadar uzanan tünelin gün yüzüne çıkararak, ilimizin tarihi ve kültürel anlamda tanınması amacıyla söz konusu tarihi alanın araştırması ile ilgili önerge komisyonumuza havale edilmiştir.

RAPOR:

Önergeye istinaden Kültür ve Turizm Komisyonu Üyeleri ile birlikte Özel İdare Kültür ve Sosyal İşler Müdürü, Piraziz İlçesi Kaleyanı Mahallesinde bulunan tarihi Bende hor (Mendehorya) Kalesinin bulunduğu mevkiye gelindi.

Yapılan incelemede; Kale 29.04.2011 tarih ve 3392 sayılı onay ile kültür varlıkları olarak tescillenmiştir. Piraziz ilçe merkezinden yaklaşık 2,5 km yukarıda olduğu, tarihi Bende hor kalesinin özelliklerinin gün yüzüne çıkarılması ve gelecek nesilleri tarihi miras olarak bırakılması ayrıca seyir terası yapılarak turizme kazandırılması için idaremizce keşif ve projelerinin yapılarak ödenek ayrılması gerekmektedir.

PİRAZİZ BENDEHOR KALESİ HAKKINDA GENEL BİLGİ

Piraziz'in Kaleyanı ile Ayıkası Mahalleleri arasında bulunan Bende hor (Mendehorya) Kalesi, Abdal İskelesini gözetmek amacıyla kurulmuştur. Kalenin, Türklerin fethinden önceki tarihlerde inşa edildiği, herhangi bir savaş olmaksızın anlaşma şartlarıyla Türkmen beylerine intikal ettiği kaynaklarda belirtilir. Piraziz merkezinin çekirdeğini oluşturan Mendehor Köyü, 1450'li yıllarda yöredeki tek Hristiyan köyü olma özelliğini taşımakla birlikte 1520'de İslamlaşmasını tamamlamıştır. Arşiv Kayıtlarındaki Temmuz 1607 tarihli bir belgeden Şeyhli Köyünde bir palanka yapımına izin verildiği, bunun da Bende hor Kalesi olduğu anlaşılmaktadır. Kaleden günümüze sadece yıkıntıları ulaşmış olup, şeklini tasvir etmek mümkün olmamıştır.

Bu tarihten 19. yüzyıla kadar, Bende hor kalesinin de içinde bulunduğu yörenin tarihine ışık tutacak fazla kaynak yoktur. Buna rağmen sahilde kent oluşumunun gerçekleşmeye başladığı 19.yüzyılın ikinci yarısına kadar bölgenin genel olarak köy yerleşimi ile tarihi süreci tamamladığını söyleyebiliriz

Meclisimizin bilgilerine arz olunur.

Fuat YURT
Komisyon Başkanı

Sengül SAHİN
Başkan Yrd.

Erdal TORUNOĞLU
Sözcü

Eyüp ÇİFTÇİ
Üye

Abdurrahman GÜL
Üye